

AD CLARIS

SIMVM IOANNEM BELLAIVM

Præfulem Parisiensem, & Francisci Christianissimi

Francorum regis consiliarium, in sanctiore

consilio: Ioannis Guinterii Anderna,

ci in Paulum Æginetam è

Græco in Latinum trās-

latum, præfatio.

Voniam nuper lucubrations nostras
Præsul Clarissime, tanta excepisti hilaris
tate, et benevolentia ut in me adiuuando
ornandoque nihil feceris reliqui, immen
sa animo meo cura subiit, quomodo me
gratum beneficiis tuis approbem, re
ponamque gratiam. Non enim tant
um in me ingenii, non eam sentio dis
cendi facultatem, qua, ut par est, nomis
nis tui memoria, celebritasq; frequentetur, uerum et diis læte
rustici, ut Plinianis uerbis utar, multaq; gentes supplicant, et
mola tantum salsa litant, qui non habent thura. Offero igitur
tibi integrum Pauli Æginetæ de re medica opus, in Latinam
orationem à me superioribus annis conuersum, non tam refe
rendæ gratiæ studio (uix enim condignum tuis meritis existi
mo, ut quibus summa studiorum meorum debeat omnis)
quàm ut auspiciato in uulgus procedat, ac ancipitem iudicio
rum aleam secure experiat, tanti celebritate nominis com
mendatum. Noui enim hosce meos labores, nisi magno ali
quo patrocinio defendantur, à moribus utiligatorum tutòs
non fore: isto præsertim tempore, quo homines honestum
quidem illud Hesiodi certamen inter sese negligunt, uerù ubi
studiosior aliquis ingenii sui foeturas, magno sudore multisq;
uigiliis in communem partem usum emittit, statim nullo iudi
cio calumniantur, eleuant, traducunt. Tuam itaq; autoritatè,

EPISTOLA.

Pontifex ornatisime appello: eius uiri auctoritatem qui ob admirabilem animi probitatem, singularem doctrinā, ad multos honores amplissimos euectus est, cuius tantam prudentiā Franciscus Christianissimus Galliarum Rex, tum in Sanctiore suo consilio, tum apud exteros principes sentit, ut Homeri cum illud uerē dicat,

Αἰχὴν ἔδωκε πάτερ καὶ ἄθλων κίον καὶ ἄπλων,

Τοῖσ' τοῖς δέχεσθαι συμφράσασθαι δὲ ἄνθρωποι.

Εοῖς nuper Parisiensibus nullum alium antistitem inter tot præclaros alioqui uiros sua sponte delegerit: quem in hoc à Deo terris concessum arbitror, ut esset qui hoc seculo Meecenatis illius Romani imaginem nobis referret. Proinde à parū candidis iudicibus ad te prouoco, sic difficultatibus aliquādo tantū operis uictus, utilitatem iuuandi prætulerim gratiæ placēdī. Cum enim uiderem medicos hætenus medendi rationem à barbaris indoctisq; scriptoribus petere, omni cura authorē à Græcia aliquem interpretandum mihi censui, ex quo rectius practicen (sic enim uocant) suam cōdicerent. Occurrit autem in primis Paulus Ægineta excellens medicinæ scriptor, annis iam mille desideratus, qui compendio, ordine, artificio, perspicuitate, & doctrina, omnes facile superauerit. Adde quod multa feliciter tractet quæ Galenus, Orbasius, Alexander, Aetius, Rufus, & reliqui huius disciplinæ proceres omiserunt. Unde non dubitem asserere, hunc unum Paulum, si Galeni theoricæ adicias, ad medicinam perfectē discēdam sufficere. Toto igitur animo & cogitatione incubui, ut hūc authorem in studioꝝ forum gratiam quasi latinitate donarem: in quo sanē laboris mihi plurimū fuit subeūdum, tū exemplarioꝝ uirio: quibus tria obtigerint diuersa, tum quod in chirurgica uel instrumentorū nomine difficillima, nulli ferē latini authores habeantur, quos tuto queas æmulari. Quippe is semper mihi in uertēdis Græcorum monumentis fuit animus, ut præter fidem, qua nihil in interprete est optabilis, pure omnia, latine & munde, quatenus nos liceret, exprimerem, quanquam hodie multos agrestes hircososq; philosophos, si dijs placet, uideam, quos impolita

EPISTOLA.

magis & rudia delectat exaltataq; magis q̄ dedolata: ex ho-
 rum numero nonnulli grauioribus disciplinis exponere aggressi,
 uocabulis fordidis & ex intima plebei sermonis face accen-
 ptis, foedant contaminantq;. Vnde fit ut qui paulo humanius
 educati institutiq; sunt, non reformident illas adeo, sed fugiat
 oderint & despuant, cum maxime referret, egregias mentes
 praclarasq; ingenia sermonis uenustate & gratia ad seueriores
 illas ut ita dica, matronas allicere. Quae an ego praestiterim,
 quod in tam grandi opere uix potest fieri, aliorum esto iudicium:
 certe hoc audacter assero, qui nunq̄ inter politionis mu-
 sae aemulos certationibus disceptationibusq; elimati, nunq̄ p̄
 Celsi, Lari, Plinii, Varronis, Columellae aliorumq; literas
 sunt peregrinati, eos parum adeo fructus hinc relatuos. Tu
 interea hasce meas uigilias, Pontifex Optime ne contemne,
 ad quas absoluendas & author et auxiliarius extitisti. Perge
 fauere doctis, perge literas excitare, perge ueterem recipere
 medicinam, quae haecenus aegrotata erat et propè desperata.
 Habes in hoc pulcherrimo negotio Iacobum Colinum uigae
 ex animo omnium doctorum maximum, instar albæ lineæ,
 amatorem: habes fratres tuos clarissimos, ut omnium gene-
 re uirtutum, sic literis supra ueri fidem excultos, qui te ueluti
 Hercules Atlantem strenue adiuuabunt. Vale praesul clarissi-
 me, Lutetiae, Calendis Octobribus, Anno ab orbe redempto
 millesimo quingentesimo trigesimo secundo.